

IK BEN EEN VAN WIJ

WILKIN VAN DE KAMP

IK BEN EEN VAN WIJ



*Samen kerk zijn
in je woonplaats*

Voor tekstvermelding is, tenzij anders aangegeven, gebruikgemaakt van de Nieuwe Bijbelvertaling (NBV21). Bij andere vertaling geldt als afkorting:

BGT = Bijbel in Gewone Taal

GN = Groot Nieuws Vertaling

HB = Het Boek 2011

HSV = Herziene Statenvertaling

WV = Willibrordvertaling

Copyright © Wilkin van de Kamp

Omslagontwerp en binnenwerk: Glenn van der Mull | Vrij Zijn

Druk: Wilco B.V.

Eerste druk (oplage 10.000)

Uitgave: Vrij Zijn, Industriestraat 2, 7122 AP Aalten, Nederland

www.vrijzijn.nl

info@vrijzijn.nl

NUR 707, trefwoord: geloofsopbouw

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without the prior written permission of the publisher.

*Moge God,
de bron van volharding en bemoediging,
u helpen om met elkaar eensgezind te leven
in de geest van Christus Jezus.
Dan kunt u één van hart en uit één mond
lof brengen aan God, die de Vader is
van onze Heer Jezus Christus.*

Romeinen 15:5-6 (GN)

INHOUD

Mijn verhaal	9
Opdat zij één zijn	19
Eenheid is de cultuur van de hemel	22
Eenheid overtuigt de wereld.....	24
De kracht van eenheid	27
Vriendschap is de sleutel	30
Gods liefde voor ons maakt ons één.....	33
Eenheid is geen uniformiteit.....	35
Omgaan met verschillen	38
Van 'kerk-focus' naar 'koninkrijk-focus'	41
De eenheid bewaren	43
Een eensgezinde kerk.....	45
God zoekt bodybuilders	48
In Christus is er geen 'wij' en 'zij'	50
Niemand is groter dan wij allemaal samen	53
Eenheid handen en voeten geven	54
Eenheid is niet de sleutel maar het doel.....	56
Les bij de Klaagmuur	59
In de wereld wordt het stil	60
Stappen in eenheid (bijlage 1)	63
Manifest voor eenheid (bijlage 2)	67
City Movement Nederland (bijlage 3)	77

MIJN VERHAAL

Op weg naar huis zat ik achter het stuur te peinen wat mijn thema voor de komende Opwekking Pinksterconferentie zou zijn. Ik was gevraagd te spreken over eenheid in de kerk. Al mijmerend zag ik op een viaduct de woorden *Ich bin einer von wir* geschreven. Meteen wist ik dat dit mijn thema zou zijn: *Ik ben één van wij.*

**JOUW KERK IS MIJN KERK.
WAT ER IN JOUW KERK
GEBEURT BEN IK OOK**

Jouw kerk is mijn kerk. Wat er in jouw kerk gebeurt ben ik ook. Samen vormen we het lichaam van Christus op aarde om de mensen te vertellen wie God is en dat Hij van mensen houdt.

Jezus wist dat wij, als wij onderling verdeeld zijn, geen boodschap voor de wereld hebben. Onze verdeeldheid is de grootste drempel waardoor de wereld Jezus Christus niet aanneemt als haar redder en verlosser. Zonder eenheid is het evangelie van redding vrijwel krachteloos. Daarom bad Jezus de avond voor Hij zou sterven voor de kerk van alle eeuwen: ‘Laat hen allen één zijn, Vader. Zoals U in Mij bent en Ik in U, laat hen zo ook in Ons zijn, opdat de wereld gelooft dat U Mij hebt gezonden’ (Johannes 17:21). In onze

eenheid wordt Gods liefde voor de wereld zichtbaar en worden mensen overtuigd dat Jezus door de Vader is gezonden als redder van de wereld en dat Gods liefde ook voor hen is. Op dezelfde avond zei Jezus dat de wereld aan onze onderlinge liefde zal zien dat wij discipelen van Hem zijn: ‘Aan jullie liefde voor elkaar zal iedereen zien dat jullie mijn leerlingen zijn’ (Johannes 13:35). Jaren later benadrukt Paulus dat onze eenheid en onderlinge harmonie het meest overtuigende argument is waarop mensen tot geloof komen: ‘Daarom, aanvaard elkaar zoals ook Christus ons aanvaard heeft, (...) opdat de heidenen God zouden verheerlijken’ (Romeinen 15:7 en 9, HSV).

Toen ik in Duitsland onder dat viaduct doorreed en de woorden *Ich bin einer von wir* las, dacht ik terug aan de geestelijke reis die mijn familie heeft gemaakt. In het begin van de twintigste eeuw was mijn overgrootvader, Evert Jan van de Kamp, in Bennekom diaken in de Nederlands Hervormde Kerk bij ds. J.P. Paauwe. Dominee Paauwe raakte in de problemen toen hij enkele jongeren weigerde in te schrijven in het lidmatenboek. Deze jongeren hadden in ‘het vrijzinnig hervormde Tiel’ belijdenis van hun geloof gedaan. Ds. Paauwe vond dat zo’n vrijzinnige geloofsbelijdenis zich niet liet verenigen met ‘de

waarheid' die hij bracht. Hij drong aan op 'het ware geloof'. Dit leidde tot spanningen in de kerk, waarna ds. Paauwe op 1 juni 1914 geschorst werd. Begin oktober van dat jaar werd hij afgezet en samen met mijn overgrootvader uit de kerk gezet. In de ogen van ds. Paauwe was de Nederlands Hervormde Kerk een valse kerk geworden. Ook in andere kerken was volgens hem 'de zuivere leer' niet te vinden. In kerkelijk opzicht stond hij uiteindelijk helemaal alleen. Hij beschouwde zichzelf de enige predikant in heel Europa die 'de waarheid' kende. Zijn volgelingen waren de enigen die 'de waarheid' hoorden. Als je niet precies deed wat ds. Paauwe van je verwachtte, ging je voor eeuwig naar de hel. Uit de mond van mijn oom heb ik gehoord hoe de erfenis van ds. Paauwe in onze familie heeft doorgewerkt. Nog steeds kan hij er maar moeilijk over spreken.

Mijn vader Evert-Jan is vernoemd naar mijn overgrootvader. Bizar genoeg herhaalde de geschiedenis zich. Ook mijn vader werd als hervormde jeugdouderling 'de kerk uitgezet'. In de jaren zestig ontving hij tijdens een tentcampagne van Opwekking (dat toen nog 'Stromen van Kracht' heette) de doop in de Heilige Geest, waarna hij in tongen sprak en zich later liet dopen door onderdompeling. Dit deed het nodige stof opwaaien in de kerk. Van beide kanten

zal er niet altijd wijs gehandeld zijn. Het deed mijn vader verdriet dat hij niet langer kon blijven in de kerk die hem lief was. Zo kwamen we als gezin in een Pinkstergemeente terecht, zo'n twintig kilometer verderop. Enkele jaren later startte mijn vader in ons dorp een Volle Evangelie Gemeente, die tragisch genoeg een paar jaar later scheurde waarna ons dorp een tweede Volle Evangelie Gemeente 'rijker' werd. De 'zuivere kerk-gedachte' en het 'ware kerk denken' waren ook bij het 'Volle Evangelie' niet vreemd.

Jaren later volgde ik mijn vader op als voorganger van deze Volle Evangelie Gemeente. We veranderden onze naam in Christengemeente. Volgens een aantal gemeenteleden was dat een gerechtvaardigde reden om te vertrekken en een huisgemeente te beginnen. Ik ben dankbaar dat ik in de charismatische hoek van de kerk de Persoon en het werk van de Heilige Geest heb mogen leren kennen. In 1999 waren we ervan overtuigd dat God tot ons sprak om met onze Duitse vrienden Ralf en Brigitte - voorgangers van een charismatische gemeente net over de grens - een Duits-Nederlandse kerk voor eenheid en verzoening te stichten. We deelden dit met de leiders en gemeenteleden van beide kerken, waarna op 7 mei 2000 de binationale Euregio Christengemeente van start ging. In deze gemeente hield God mij een spiegel

voor en zei: 'Je bent wel een leider, maar geen vader.' Deze woorden raakten mij. Ik begreep wat Hij bedoelde. Leider zijn zegt iets over wat je doet (positie). Vader zijn zegt iets over wie je bent (identiteit). Leiders hebben volgelingen nodig. Zonder volgelingen ben je geen leider. Voor vaders geldt dit niet. Wat zijn kinderen

ook zeggen of doen, een vader zal altijd vader blijven in relatie tot zijn kinderen. God liet me zien

**GOD LIET ME ZIEN
DAT IK MEER EEN LEIDER
WAS DAN VADER**

dat ik meer een leider was dan vader. Ik ontdekte dat door allerlei kerkelijk gedoe mijn hart verwond was geraakt en dat ik door de ogen van mijn ouders - hun pijn en verdriet - naar de kerk keek die hen 'eruit had gezet'.

Een reeks van teleurstellingen had me de moed ontnomen. Ik zag het niet meer zitten om nog langer voorganger te zijn. Zonder dat iemand het wist had ik besloten mijn verantwoordelijkheid als voorganger neer te leggen. Twee dagen later werd er aan de deur gebeld. Toen ik opendeed stond de plaatselijke bloemist met een grote bos bloemen op onze stoep. Ik zag dat er geen kaartje van de afzender bij zat en vroeg me af waar we die prachtige bos aan verdiend hadden. Tot mijn verbazing stond dezelfde bloemist

een dag later weer aan de deur met een even grote bos bloemen. Deze keer zat er een kaartje bij met de naam van een bevriende voorganger aan de andere kant van het land. Ik belde hem op om te vragen waar we deze prachtige bloemen aan te danken hadden. ‘Wilkin,’ zei hij, ‘God heeft me gezegd dat ik je elke dag een bos bloemen moet sturen, totdat je weer ‘ja’ zegt tegen de bediening die Hij je heeft gegeven!’ Hoe kon deze voorganger weten wat ik diep vanbinnen had besloten? Aan het eind van de week stond onze woonkamer vol met vijf schitterende boeketten. Elk boeket was een uiting van Gods liefde en een aansporing om opnieuw ‘ja’ te zeggen tegen Gods roeping. Na vijf dagen heb ik de bevriende voorganger opgebeld en gezegd dat ik de boodschap had begrepen. Dit was het begin van een twee jaar durende transformatie.

God liet me zien hoe ik net als mijn voorouders en de apostel Johannes gebukt ging onder exclusiviteitsdenken. Op een dag zei Johannes tegen Jezus: ‘Meester, we hebben iemand gezien die in uw naam demonen uitdreef en we hebben geprobeerd hem dat te beletten omdat hij zich niet bij ons wilde aansluiten. Jezus zei: Belet het hem niet. Want iemand die een wonder verricht in mijn naam kan onmogelijk het volgende moment kwaad van mij spreken. *Wie niet*

tegen ons is, is voor ons' (Markus 9:38, GN). Johannes dacht in tegenstellingen: 'zij' tegenover 'wij'. Jezus doorbrak het exclusiviteitsdenken van Johannes. God liet mij zien dat ook ik me schuldig had gemaakt aan een denken in tegenstellingen. Hierdoor had ik anderen pijn gedaan en het koninkrijk van God schade toegebracht. In twee jaar tijd vond er een bekeringsproces en verandering van denken in mij plaats. Op lokaal niveau hebben we de kerken in ons dorp om vergeving gevraagd voor onze exclusieve houding en manier van denken, waardoor wij medegelovigen en andere kerken pijn hebben gedaan. Hierna is er een bijzondere samenwerking ontstaan tussen de verschillende kerken: wat we samen kunnen doen, moeten we samen doen!

JEZUS DOORBRAK HET EXCLUSIVITEITSDENKEN

Exclusiviteitsdenken heeft het lichaam van Christus en het uitvoeren van de Grote Opdracht grotere schade toegebracht dan welke andere zonde ook. Deze manier van denken, spreken en handelen is veroordelend, afwijzend, bedreigend, verdeeldheid zaaierend, scheuring makend en leidt tot trots en hoogmoed. Het 'ware kerk denken' heeft zich op allerlei wijzen in onze kerken gemanifesteerd en heeft tot scheuringen en splitsingen geleid. Laten we ons

ervan bewust zijn dat alleen Jezus, de Man zonder zonde, exclusief was en is. Hij alleen kan zeggen: 'Niemand kan bij de Vader komen dan door Mij' (Johannes 14:6). We mogen deze exclusieve Jezus prediken in de geest van genade.

Paulus schrijft dat God door het wonder van het kruis de muur die scheiding maakte tussen Jood en niet-Joden heeft afgebroken: 'Hij heeft u en ons tot één volk gemaakt door de muur van vijandschap, die tussen ons in stond, af te breken. Door voor ons te sterven, heeft Christus afgerekend met de Joodse wet die de oorzaak van de scheiding was. Hij bracht de twee tegenstanders bij elkaar door hen tot een deel van zichzelf te maken. Hij smeedde de twee, Jood en niet-Jood, samen tot één persoon en toen was er vrede. Nu wij tot hetzelfde lichaam behoren, is de wederzijdse haat verdwenen, want wij zijn allebei met God verzoend. *Door het kruis is er een einde aan de tegenstelling gekomen*' (Efeziërs 2:14-16, HB). In Jezus Christus heeft God ons tot één nieuwe mens geschapen: 'Er zijn geen Joden of Grieken meer, slaven of vrijen, mannen of vrouwen - u bent allen één in Christus Jezus' (Galaten 3:28). God wil dat wij ons uiterste best doen om de eenheid in Christus te bewaren door in vrede samen te leven (zie Efeziërs 4:3). Alleen dan zal de wereld ons getuigenis

aannemen dat God Jezus heeft gezonden als redder en verlosser van de wereld.

Ik ben dankbaar voor de liefde die God me heeft gegeven voor het lichaam van Christus in al haar veelkleurigheid. Dankbaar ook voor wat er de afgelopen jaren op het gebied van eenheid en samenwerking in Nederland tot stand is gekomen. Ik kan enorm genieten van de Vrij Zijn conferenties waar we met christenen uit allerlei kerken samenkomen om onze eenheid in Christus te vieren. We ervaren telkens weer wat een kracht hier van uit gaat. Met een dankbaar hart kijk ik terug op de dag dat we als nationale kerkleiders God om vergeving hebben gevraagd voor de negatieve manier waarop wij over elkaar spraken en met elkaar omgingen. Ik zie hoe dit het geestelijk klimaat in ons land heeft veranderd. Achterin dit boekje lees je hier meer over. Dit boekje heb ik geschreven ter ondersteuning om onze eenheid in Christus steeds meer handen en voeten te kunnen geven als lichaam van Christus.

Wilkin van de Kamp

Predikant-directeur Vrij Zijn

OPDAT ZIJ ÉÉN ZIJN

Kan God een land in één dag veranderen? Ja, dat kan Hij. Maar dat doet Hij niet. Vlak voor zijn sterven heeft Jezus in zijn gebed *de* sleutel tot transformatie aangereikt: ‘Laat hen allen één zijn, Vader. Zoals U in Mij bent en Ik in U, laat hen zo ook in Ons zijn, *opdat de wereld gelooft dat U Mij hebt gezonden*’ (Johannes 17:21). Als wij allen

één zijn, zoals de Vader en de Zoon één zijn, dan zal de wereld geloven dat God Jezus als redder naar deze aarde heeft gezonden.

Waar wachten we nog op?

Hechten wij dezelfde waarde aan eenheid als Jezus? Zolang we verdeeld en gebroken blijven hebben we geen boodschap voor de wereld. Zonder eenheid is het evangelie van redding vrijwel krachteloos. Laten we de verdeeldheid stoppen en een machtig leger worden. Eenheid in het lichaam van Christus zal ons sterk en voorspoedig maken.

**HECHTEN WIJ
DEZELFDE WAARDE
AAN EENHEID
ALS JEZUS?**

Psalm 133 viert de eenheid van Gods volk. David belooft ons: waar eenheid is, gebiedt God zijn zegen. ‘Zie, hoe goed en hoe lieflijk is het dat broeders ook eensgezind samenwonen. Het is als de kostelijke

olie op het hoofd, die neerdruipt op de baard, de baard van Aäron, die neerdruipt op de zoom van zijn priesterkleed. Het is als de dauw van de Hermon die neerdaalt op de bergen van Sion. *Want daar gebiedt de HEERE de zegen en het leven tot in eeuwigheid*' (Psalm 133, HSV). Het volk Israël was onderverdeeld in twaalf stammen. Om hun eenheid in stand te houden én te vieren werden zij drie keer per jaar opgeroepen om voor God in Jeruzalem te verschijnen. Onderweg werd Psalm 133 gezongen: 'Zie, hoe goed en hoe lieflijk is het dat broeders samenwonen [*sheved*] in eensgezindheid [*yahad*]'. De Hebreeuwse woorden *sheved* en *yahad* betekenen 'neerzitten' en 'verenigd werken als één'. David zingt het uit: 'Dáár gebiedt God zijn zegen!'

Psalmdichter David vergelijkt de eenheid van Gods volk met de kostelijke olie die op Aärons hoofd werd uitgegoten toen hij als hogepriester werd gezalfd. Zoals de olie langs zijn baard neerdaalde op de zoom van zijn priesterkleed en alles werd doortrokken van de lieflijke geur van Gods aanwezigheid, zo gaat ook van onze eenheid een heerlijke geur uit die leven schenkt. Paulus schrijft dat wij in eenheid met Christus - en op basis daarvan in eenheid met elkaar - een aangename geur van Christus verspreiden die tot het leven leidt (2 Korintiërs 2:15-16). Eenheid

brengt een geestelijke geur voort die op de wereld een evangeliserend effect heeft (Johannes 17:23).

Vervolgens vergelijkt David de zegen van eenheid met de dauw van de berg Hermon. Het is de hoogste berg in Israël, gelegen in het grensgebied met Libanon en Syrië (2.815 meter boven de zeespiegel). In de tijd van David was de bergtop het hele jaar met sneeuw bedekt. Nog steeds valt hier zo'n 1.500 millimeter neerslag per jaar. In tegenstelling tot Jeruzalem, waar minder dan 540 millimeter regen per jaar valt. De hellingen van Jeruzalem zijn dor en schreeuwen vaak om regen. Als in het noorden van Israël de warme lucht van de Middellandse Zee opstijgt en de koude berglucht op de Hermon ontmoet, ontstaat er zware dauw op de hellingen. De dauw verfrist en bevochtigt de hellingen waardoor zij vruchtbaar worden. David vergelijkt de eenheid van Gods volk met de overvloedige dauw van de Hermon, die valt op een plaats die bekend staat om zijn gebrek aan regen: Jeruzalem. Hij ziet de dauw op de Sionsberg neerdalen als het volk Israël hier in eenheid samenkomt om God te aanbidden. Eenheid als dauw, die geestelijke vruchtbaarheid voortbrengt. Zo is het ook met de kerk. Als wij in eenheid samenwerken zullen we meer dan ooit vrucht dragen: 'Daar geeft de HEER zijn zegen: leven voor altijd' (Psalm 133:3b).

Hoe dat eruit kan zien beschrijft C.H. Spurgeon in een krachtig commentaar op Psalm 133: ‘Niet de liefde die komt en gaat, maar die blijft. Niet de geest die scheiding maakt en uitsluit, maar die het samenwonen bevordert. Niet de gezindheid die altijd uit is op strijd en verschil, maar die in eendracht samen wil wonen. Nooit zullen wij de volle kracht van de zalving kennen, voordat wij één zijn van hart en van geest. Nooit zal de heilige dauw van de Geest in al zijn volheid op ons neerdalen, voordat wij volkomen samengevoegd zijn in één Geest. Nooit zal de geboden zegen van het verbond uitgaan van de Heer, voordat wij wederom ‘één Heer’ hebben, ‘één geloof, één doop’. Heer, leid ons in deze aller kostelijkste geestelijke eenheid om uws Zoons wil. Amen.’

EENHEID IS DE CULTUUR VAN DE HEMEL

Wij zijn niet in staat om zelf eenheid te maken. Jezus’ gebed in Johannes 17 leert ons dat eenheid een concept en product van de hemel is en niet van de aarde. Eenheid is Gods idee, Gods natuur en Gods strategie. Eenheid is de cultuur van de hemel. De engelen hebben geen twistgesprekken. De Vader, Zoon en Heilige Geest opereren in volmaakte eenheid. Jezus bad vlak voor zijn sterven dan ook

niet dat wij heilig zouden zijn, maar dat we één zouden zijn, zoals de Vader en Hij één zijn. We zijn één omdat Christus ons één heeft gemaakt: ‘Want Hij is onze vrede, *Hij die de twee werelden één gemaakt heeft*, en de scheidsmuur heeft neergehaald, door in zijn vlees de vijandschap, de wet met haar geboden en verordeningen, te vernietigen. *Hij heeft vrede gesticht door in zijn persoon uit die twee één nieuwe mens te scheppen, en beiden in één lichaam met God te verzoenen door het kruis*, waaraan Hij de vijandschap heeft gedood’ (Efeziërs 2:14-16, WV).

**WE ZIJN ÉÉN
OMDAT CHRISTUS
ONS ÉÉN HEEFT
GEMAAKT**

Als we weten wie we zijn in Christus geven we in Gods koninkrijk elkaar de ruimte, omdat we samen verbonden zijn met de levende Christus. Verschillende culturen, rassen, tradities, rituelen, belevingen en uitingen in het lichaam van Christus vullen elkaar aan. Niemand van ons is zo goed als wij allen samen. Eenheid in Christus kan alleen zichtbaar worden in relatie en verbondenheid: Christus in mij ontmoet Christus in jou. Juist in het aangezicht van de ander ontdekken we wie we zelf zijn, maar ook wat onze tekortkomingen zijn. We hebben die andere kerk nodig om een gezonde identiteit te ontwikkelen.

We zijn samen op weg in een proces van bekering en zuivering om alles wat niet naar Gods bedoeling is in onze kerken te veranderen. Zo zullen we steeds dichter bij Christus en bij elkaar uitkomen.

De Heilige Geest verenigt ons. Hij helpt ons om de muren af te breken die we zelf hebben opgebouwd. Als de Geest van Christus en de Geest van de waarheid brengt Hij eenheid tot stand. De Heilige Geest helpt ons om het hogepriesterlijk gebed van Jezus te vervullen (Johannes 17). De eenheid en harmonie onder Gods kinderen is de krachtigste boodschap voor een wereld die verscheurd wordt door verdeeldheid en conflicten.

EENHEID OVERTUIGT DE WERELD

Meerdere keren benadrukte Jezus dat de wereld aan onze onderlinge liefde en eenheid zal zien dat wij discipelen van Jezus zijn, waardoor de wereld zal geloven dat God Hem gezonden heeft: *‘Hierdoor zullen allen inzien dat u mijn discipelen bent: als u liefde onder elkaar hebt’* (Johannes 13:35, HSV). Zo bad Jezus vlak voor zijn sterven: ‘En Ik bid niet alleen voor dezen, maar ook voor hen die door hun woord in Mij zullen geloven, opdat zij allen één zullen zijn,

zoals U, Vader, in Mij, en Ik in U, dat ook zij in Ons één zullen zijn, *opdat de wereld zal geloven dat U Mij gezonden hebt*. En Ik heb hun de heerlijkheid gegeven die U Mij gegeven hebt, opdat zij één zijn, zoals Wij Eén zijn; Ik in hen, en U in Mij, opdat zij volmaakt één zijn en *opdat de wereld erkent dat U Mij gezonden hebt* en hen liefgehad hebt, zoals U Mij hebt liefgehad' (Johannes 17:20-23).

De vijand heeft onenigheid, tweedracht, partij-schappen en machtsstrijd gebruikt om mensen weg te drijven van God en de kerk. Onze verdeeldheid is de grootste drempel waardoor niet-christenen Jezus Christus niet aannemen als hun redder en verlosser. Daarentegen is er een kracht die de wereld niet kan weerstaan om tot Jezus te komen: de kracht van eenheid. Ook Paulus gelooft en leert ons dat onze eenheid en de onderlinge harmonie het meest overtuigende argument is waarom mensen tot geloof komen. Hij schrijft: 'Daarom, aanvaard elkaar zoals ook Christus ons aanvaard heeft (...), *opdat de heidenen God zouden verheerlijken*' (Romeinen 15:7 en 9, HSV). In onze eenheid wordt Gods liefde voor

**ER IS EEN KRACHT
DIE DE WERELD
NIET KAN WEERSTAAN
OM TOT JEZUS TE KOMEN:
DE KRACHT VAN EENHEID**

de wereld zichtbaar en worden mensen overtuigd dat Jezus door de Vader is gezonden als redder van de wereld.

We zijn met vele kerken, maar we vormen samen één lichaam: ‘Wij zijn allen gedoopt in één Geest en zijn daardoor één lichaam geworden; of we nu Joden of Grieken zijn, slaven of vrije mensen, we zijn allen van één Geest doordrenkt’ (1 Korintiërs 12:13). De Heilige Geest is de samenbindende factor binnen het lichaam van Christus. Onze eenheid in Christus komt tot uitdrukking in diversiteit. Verschillen in nationaliteit of religieuze achtergrond en sociale status hebben binnen het lichaam van Christus hun geldigheid verloren. Dat is de veelkleurige wijsheid van God. Onze eenheid in Christus die voortkomt uit goddelijke gemeenschap en hartsverbondenheid. Nu wij allen leden van één lichaam zijn, moeten wij er ook naar leven. Waar de liefde van Christus ons samenbindt, gebiedt God zijn zegen.

De eerste christengemeenten waren interculturele gemeenschappen die in liefde en eenheid samenkwamen. Zij waren een levend voorbeeld van eenheid die tal van obstakels wist te slechten: taalbarrières en culturele, sociale en etnische grenzen. Hun eenheid was het grootste getuigenis van de

opstandingskracht van Jezus. Als Nederland gaat zien dat wij elkaar onvoorwaardelijk liefhebben en elkaar terzijde staan, wat er ook gebeurt, dan zullen we - gezien de woorden van Jezus en Paulus - honderden nieuwe kerken moeten bouwen om alle nieuwkomers te huisvesten.

DE KRACHT VAN EENHEID

Eenheid in Christus zet een kracht vrij die op geen andere manier bereikt kan worden: niets zal onmogelijk zijn. De wereld heeft ook de kracht van eenheid ontdekt, maar gebruikt deze veelvuldig op een verkeerde manier. De inwoners van Babel werkten in eenheid samen om naam te maken. Zij zeiden: 'Kom, laten wij voor ons een stad bouwen, en een toren waarvan de top in de hemel reikt, en laten we voor ons een naam maken, anders worden wij over heel de aarde verspreid!' (Genesis 11:4, HSV). God zag deze kracht van eenheid en wist dat hun hart niet op Hem maar op henzelf was gericht. Hij wist wat er gebeuren zou als de kracht van eenheid echt zou worden vrijgezet: 'Zie, zij vormen één volk en hebben allen één taal. Dit is het begin van wat zij gaan doen, en nu zal niets van wat zij zich voornemen te doen, voor hen onmogelijk zijn' (vers 6).

De wereld heeft de kracht van eenheid vaker toegepast dan de kerk, waardoor zij meer vooruitgang heeft geboekt dan het lichaam van Christus. Jezus zei: ‘Wederom, Ik zeg u, dat als twee van u op de aarde iets *eenparig* zullen begeren het hun zal ten deel vallen van mijn Vader die in de hemelen is. Want waar twee of drie [in eenheid] vergaderd zijn in mijn naam, daar ben Ik in hun

**DE WERELD HEEFT
DE KRACHT VAN EENHEID
VAKER TOEGEPAST
DAN DE KERK**

midden’ (Mattheüs 18:19, HSV). Mattheüs gebruikt hier voor ‘eenparig begeren’ het Griekse woord *symphōneō*. Dat

betekent letterlijk ‘harmonieëren’ (een harmonieuze klank van verschillende muziekinstrumenten), het ‘in harmonie eens zijn’, of zoals een Grieks-Engels woordenboek het weergeeft: *to sound together, be in accord*. Als we eensgezind optrekken en eenparig iets verlangen, zullen we Gods tegenwoordigheid in ons midden ervaren.

Het effect van een eensgezinde kerk mogen we dus vergelijken met de uitvoering van een symfonieorkest. Voordat de dirigent op het toneel verschijnt, stemmen de muzikanten hun instrumenten. Iedereen speelt op zichzelf zonder rekening te houden met een ander. Ze produceren een kakofonie van jewelste.

Maar als de dirigent verschijnt zwijgen de chaotische klanken. Alle ogen zijn nu op de dirigent gericht. Ieder lid van het orkest is klaar om te spelen zoals de dirigent het leidt. Met een vloeiende beweging van zijn dirigeerstokje begint het orkest hemelse muziek te spelen: de symfonie van Gods liefde. Wat maakt het verschil? Niemand speelt op zichzelf en het hele orkest speelt in dezelfde toonsoort.

Ware eenheid is dat we als kerken in harmonie samenwerken. Van de muziekwereld kunnen we leren dat harmonie niet hetzelfde is als gelijkkluidend. In het lichaam van Christus zingen we niet allemaal dezelfde noot, maar we zingen wel met z'n allen hetzelfde lied. Kiezen voor eenheid betekent dat we elkaar het recht geven ons eigen deel te zingen en onze eigen noot te laten klinken, terwijl we ervoor zorgen in harmonie te zijn met de visie van het lichaam. We lezen dezelfde notenbalk op dezelfde bladzijde van Gods bladmuziek. God wil dat we in harmonie samenspelen. Een samenklank waar de hemel stil van wordt en van in beweging komt.

Laten we Gods belofte dat niets onmogelijk is als wij in eenheid optrekken niet begrenzen. Laten we ervoor kiezen om ons te bewegen in de kracht van eenheid, dan beginnen er machtige dingen van God

te gebeuren. We hebben nog niet gezien wat God kan doen met een kerk die kiest voor eenheid.

VRIENDSCHAP IS DE SLEUTEL

Een aantal jaren geleden heb ik met een vriend de nodige kilometers gereden om landelijke kerkleiders op te zoeken om hen in vriendschap bij elkaar te brengen. Inmiddels komt jaarlijks het merendeel van de Nederlandse kerkleiders en leiders van christelijke organisaties samen op onze retraite van het Nederlands Christelijk Forum. Hier worden geen

**KIEZEN VOOR
EENHEID IN CHRISTUS
IS KIEZEN VOOR
VRIENDSCHAP IN CHRISTUS**

programma's afgedraaid, maar ontmoeten we elkaar van hart tot hart. We leggen onze kerkelijke en academische titels af en delen ons geloofsleven met elkaar in kleine groepen en bouwen aan vertrouwensvolle relaties. Kiezen voor eenheid in Christus is kiezen voor vriendschap in Christus.

In 1900 werd bij opgravingen van een Koptisch woestijnklooster in Egypte een bijzondere icoon gevonden. Op deze icoon heeft Jezus zijn rechterarm over de schouder van kloosteroverste

Menas geslagen. Een gebaar van bescherming en vertrouwen. De icoon straalt een diepe vriendschap uit en staat inmiddels bekend als 'de icoon van de vriendschap'. Ieder van ons kan zich herkennen in Menas, de vriend van Christus. We hebben allemaal het geschenk van Christus' vriendschap ontvangen toen Hij zei: 'Ik noem jullie niet langer dienaren, Ik noem jullie vrienden' (Johannes 15:15, BGT). De sleutel van de beweging van eenheid en verzoening is vriendschap.

De icoon van de vriendschap bevindt zich nu in het Louvremuseum in Parijs. Volgens wetenschappers is de icoon geschilderd rond de zevende eeuw na Christus. Dat is opmerkelijk. De eerste zeshonderd jaar van onze jaartelling was de christelijke kerk in Noord-Afrika springlevend. In de zevende eeuw heeft de Islam heel Noord-Afrika met geweld kunnen annexeren. Waardoor was dit mogelijk? Waardoor verdween de kerk in Noord-Afrika? Ik las er een analyse over. Drie aspecten maakten het mogelijk dat de Islam hier voet aan de grond kreeg. De mensen die daar leefden hadden geen Bijbel in hun eigen taal, de christenen voelden niet de drang om te evangeliseren, waren erg verdeeld en maakten ruzie met elkaar. Jezus heeft ons nog zo gewaarschuwd: 'Als er in een koninkrijk verdeeldheid heerst, kan het

zich niet handhaven. En als een familie verdeeld is, kan ze niet blijven bestaan' (Markus 3:24-25, GN).

Er is niets dat de duivel meer vreest dan christenen die verenigd zijn. Hij onderkent het belang van eenheid en weet hoe hij die kan vernietigen en wat

**ER IS NIETS DAT
DE DUIVEL MEER VREEST
DAN CHRISTENEN
DIE VERENIGD ZIJN**

de onvermijdelijke gevolgen zijn. Hij is een expert in het verdelen van mensen en kerken. Zijn belangrijkste tactiek is het tot stand brengen van

verdeeldheid in de kerk. Als hij daarin slaagt, raakt de kerk verlamd. We splitsen en splitsen en splitsen en worden een zwak lichaam. Bisschop Festo Kivengere van Oeganda merkte eens op: 'Door onze confessionele verdeeldheid vertellen we de wereld hoezeer we elkaar haten.' *United we stand, divided we fall!* De demonstratie van liefde en eenheid in Christus is een van de aantrekkelijkste aspecten van het evangelie, maar door onze verdeeldheid hebben we de kerk gemaakt tot een voorwerp van bespotting en verachting. De woorden van Jezus en de boodschap van de vriendschapsicoon blijven actueel. Laten we een voorbeeld en een getuigenis zijn voor een verdeelde wereld die deze eenheid niet kent.

GODS LIEFDE VOOR ONS MAAKT ONS ÉÉN

De wereld schreeuwt om verandering; een verlangen naar onvoorwaardelijke liefde, vrede en gerechtigheid. Als ik stilsta bij het kruis zie ik geen machtswellust of manipulatie. Ik zie geen egoïstische ambitie of misbruik van autoriteit, geen hiërarchie of competitie, nijd of ijdelheid, jaloezie of arrogantie. Aan de voet van het kruis worden geen imperiums of superego's gebouwd. Aan de voet van het kruis zie ik opoffering, genade, vergeving en verlossing.

Toen de discipelen op de eerste Pinksterdag vervuld werden met de Heilige Geest veranderde er iets in hen. Op het moment dat de Heilige Geest Gods bovennatuurlijke liefde in hun harten uitstortte, waren ze niet langer op zoek naar positie of prestige. 'De groep van gelovigen was één van hart en ziel. Niemand eiste iets van wat hij bezat voor zichzelf op, integendeel: alles was gemeenschappelijk bezit. Met grote kracht legden de apostelen getuigenis af van de opstanding van de Heer Jezus, en Gods zegen was over hen allen' (Handelingen 4:32-22, GN). Het ging er niet langer om wie de belangrijkste plaats mocht innemen (zie Mattheüs 20:21). In plaats van te willen heersen, dienden ze elkaar met blijdschap. Ze waren 'een van hart en een van ziel' (Handelingen 4:32).

Jezus bad dat wij één zouden zijn, zoals de Vader en Hij één zijn. Bijzonder genoeg bad Hij ook dat de wereld aan ons zal zien hoeveel God van ons houdt: ‘Vader, U bent één met Mij, en Ik ben één met de gelovigen. Geef dat zij samen volmaakt één zijn met U. Dan zullen alle mensen weten dat U Mij gestuurd hebt. *Dan weten ze dat U van de gelovigen houdt, net zoals U van Mij houdt*’ (Johannes 17:23, BGT). Gods liefde in en onder ons, is het grootste getuigenis voor de wereld. Als Gods liefde in ons woont, worden we tot elkaar aangetrokken en ontdekken we een gemeenschappelijke missie. Dan worden muren afgebroken en wordt competitiedrang tenietgedaan. Jaloezie en arrogantie hebben het niet langer voor het zeggen. Als wij elkaar daadwerkelijk liefhebben, zal dit opgemerkt worden door de wereld om ons heen: ‘Als er liefde onder jullie heerst, zal iedereen kunnen zien dat jullie mijn leerlingen zijn’ (Johannes 13:35, GN). Alle mensen zijn op zoek naar de liefde van

God die is uitgestort in onze harten.

**EENHEID MOET IN ONS HART
GEDRAGEN WORDEN,
VOOR ZIJ GEBOREN KAN WORDEN
IN ONZE DADEN**

Eenheid moet in ons hart gedragen worden, voor zij

geboren kan worden in onze daden. Het is Gods liefde die ons in volkomen harmonie samenbindt. Gods

liefde voor ons is de basis van onze eensgezindheid. Paulus schrijft later aan de christenen in Kolosse: ‘Het allerbelangrijkste is: houd van elkaar. *Want liefde maakt van jullie een volmaakte eenheid.* Jullie zijn uitgekozen om samen één kerk te vormen’ (Kolossenzen 3:14-15, BGT). Het is Gods liefde waardoor wij als christenen met elkaar zijn verbonden: ‘Kleed u in de liefde, dat is de band die u tot een volmaakte eenheid maakt’ (Kolossenzen 3:14).

EENHEID IS GEEN UNIFORMITEIT

Als we bidden om eenheid vragen we niet om uniformiteit. Eenheid is niet hetzelfde als uniformiteit. Uniformiteit betekent dat iedereen er hetzelfde uitziet en op dezelfde manier handelt. Verscheidenheid wordt niet getolereerd. Totalitaire overheden dwingen uniformiteit af. Uniformiteit ziet er indrukwekkend uit, maar het creëert geen daadwerkelijke eenheid. Uniformiteit probeert ‘harmonie’ te scheppen door afwijkende gedachten, meningen en overtuigingen het zwijgen op te leggen. Uniformiteit geeft geen ruimte aan diversiteit. Een kerk die kleurloze uniformiteit predikt, is niet ver van sektarisme. De nadruk in de kerk zal liggen op eenheid, niet op uniformiteit.

We verlangen niet naar uniformiteit, maar naar een gezonde verscheidenheid in onze eenheid, waarbinnen we kunnen verschillen van inzicht, exegetische

**WE VERLANGEN NIET
NAAR UNIFORMITEIT, MAAR NAAR
EEN GEZONDE VERSCHIEDENHEID
IN ONZE EENHEID**

beleving en elkaar toch onvoorwaardelijk liefhebben, waarderen en zegenen. Ook binnen de lokale

kerk kunnen we de nodige meningsverschillen hebben, maar geen enkele overtuiging is het waard om anderen te kwetsen of te verwonden. Wij zullen niet toestaan dat onze verschillen ons verdelen. Als we bereid zijn de ander met liefde te bejegenen, kunnen we het erover eens zijn dat we het oneens zijn en zo de onderlinge vrede bewaren. Wij hoeven onze overtuigingen en meningen niet op te geven om de eenheid in de kerk te bewaren.

Eenheid in Christus vindt vorm in diversiteit. We kunnen het vergelijken met het dragen van een horloge. Er is verschil in grootte en materiaal, in kleur, vorm en stijl. Dat is helemaal prima. Sommige mensen vinden misschien dat alle horloges op elkaar moeten lijken, dat ze van hetzelfde materiaal gemaakt moeten zijn en dezelfde vorm moeten hebben. Zij vergeten dat het niet belangrijk is hoe een horloge

eruitziet of van welk merk het is. De hoofdfunctie van een horloge is dat hij de tijd aangeeft. Laten we onze klokjes afstemmen op Jezus alleen en genieten van onze eenheid in diversiteit. We dienen immers een veelkleurige God.

Eenheid in Christus betekent dus niet dat alle verschillen tussen kerken en denominaties moeten worden afgeschaft of genegeerd. We kunnen onze onderscheidende kenmerken en accenten behouden en toch samenwerken. Wat ons samenbindt is zoveel meer dan waarin we verschillen. We zijn het eens dat we het niet in alle dingen eens hoeven te zijn. Laten we de verschillende denominaties zien als vlaggenmasten met banieren in verschillende kleuren. Als de Wind gaat waaien, wijzen ze allemaal dezelfde kant op.

God zij dank zien we een wereldwijde beweging van de Heilige Geest om het lichaam van Christus samen te brengen in eenheid en verzoening. Gods Geest overtuigt Gods kinderen van het gebrek aan eenheid in het lichaam van Christus. Het gaat dan niet om kerkelijke eenheid, maar om onze *eenheid in Christus*. Jezus roept ons allen op om één te zijn in Hem, zoals Hij één is met de Vader. Het geheim van eenheid in de kerk is niet diplomatie, niet management, niet

een bovenmenselijke inspanning om moeilijkheden te overwinnen. Het geheim van eenheid is onze eenheid met Christus. Onze individuele eenheid *met* Christus is de basis voor onze gezamenlijke eenheid *in* het lichaam van Christus. Onze individuele

**ONZE INDIVIDUELE
EENHEID MET CHRISTUS
IS DE BASIS VOOR ONZE
GEZAMENLIJKE EENHEID
IN HET LICHAAM
VAN CHRISTUS**

eenheid met Christus schept de band van eenheid in het lichaam van Christus.

Johannes schrijft dat niemand ooit God gezien heeft, maar als wij elkaar liefhebben wordt God zichtbaar in het lichaam van Christus (1 Johannes 4:12). Onze eenheid in Christus is de sleutel tot wereldwijde opwekking. Deze opwekking begint bij ons. Laten we ons hart voor onze broers en zussen uit andere kerken openen en God danken dat we in Christus kinderen van één Vader zijn geworden.

OMGAAN MET VERSCHILLEN

Regelmatig wordt ons op het kantoor bij Vrij Zijn gevraagd wat wij vinden van een bepaalde bijbellenaar, kerk of christelijke organisatie. Geïnformeerd

wordt of wij het met hun specifieke verkondiging of manier van werken eens zijn of niet. Steevast antwoorden we dat het niet onze roeping is om vanaf het podium - of welk ander platform - mensen te waarschuwen voor mogelijke dwaalleraars of sektarische uitingen. Dat is de verantwoordelijkheid van de leiders van de plaatselijke gemeenten. Zij hebben de taak om de gemeente te behoeden voor extremen en buitensporigheden. In plaats van ons te concentreren op wat ons scheidt, willen wij iedereen uitnodigen aan tafel te zitten, zodat zij kunnen proeven en zien dat de Heer goed is (Psalm 34:9).

De vraag hoe wij omgaan met theologische verschillen in het lichaam van Christus is natuurlijk gerechtvaardigd. Helaas zijn we geneigd om onze theologische waarheid belangrijker te vinden dan onze inspanning om de eenheid in Christus te bewaren. We vergeten soms dat we gebroken mensen zijn die een onvolkomen zicht op de waarheid hebben. Het gaat er veel minder om *wat* de waarheid is, dan *Wie* de waarheid is. Waarheid is niet een theologie maar een Persoon. Jezus zei: 'Ik ben de waarheid!' (Johannes 14:6). Het gaat er niet om dat je 'de waarheid' kent, maar dat je door 'de Waarheid' gekend wordt.

We hebben allemaal onze theologische blinde vlekken

en zien de Bijbel door onze culturele en theologische bril. Sommige dingen begrijpen we goed, maar andere missen we. Ieder van ons loopt het gevaar slechts een stukje te zien van wat God aan de wereld probeert te openbaren. Om een volledig beeld te krijgen van wat God wil communiceren met de wereld, moeten we naar elkaar luisteren. We hebben het inzicht en de wijsheid van andere denominaties en culturen nodig om Gods plan voor deze wereld te bevatten.

Verschillende interpretaties van de Bijbel kunnen soms lijnrecht tegenover elkaar staan. De grootste bedreiging voor eenheid vandaag de dag is echter niet het verschil in leerstellingen. De grootste bedreiging voor eenheid en harmonie is onze neiging tot exclusiviteit en ethnocentrisme (de onwil om ons te verplaatsen in de opvattingen en motieven van andere [kerk]culturen). Eenheid is niet hetzelfde als het overal met elkaar over eens zijn. Als Paulus ons oproept om eensgezind te zijn, bedoelt hij 'één in liefde, één in streven, één van geest' (Filippenzen 2:2). Eensgezind zijn betekent dus niet dat we het in alle zaken eens moeten zijn.

De wereldwijde kerk bestaat uit christenen met verschillende etnische achtergronden, economische situaties, geloofstradities en politieke overtuigingen.

We hebben elkaar nodig om de Waarheid te omarmen. Laten we bereid zijn om van elkaar te leren. Laten we één zijn in hoofdzaken, verdraagzaam in bijzaken en elkaar liefhebben in alle zaken. De Hoofdzaak is Jezus Christus, die is gekruisigd, gestorven en is

opgestaan. Laten we de oproep van Paulus ter harte nemen: ‘Broeders en zusters, in de

**LATEN WE ÉÉN ZIJN
IN HOOFDZAKEN, VERDRAAGZAAM
IN BIJZAKEN EN ELKAAR
LIEFHEBBEN IN ALLE ZAKEN**

naam van onze Heer Jezus Christus roep ik u op om allen eensgezind te zijn: om scheuringen te vermijden en in uw denken en uw overtuiging volkomen één te zijn’ (1 Korintiërs 1:10). We weten dat dit Gods wil is voor zijn kerk. Als we verdeeld blijven, zo gebroken, hebben we de wereld niets te zeggen.

VAN ‘KERK-FOCUS’ NAAR ‘KONINKRIJK-FOCUS’

We hebben een geest van verzoening nodig om ons op het punt van eenheid te brengen. God zij dank waait de Geest van genade door ons land en bekeren velen zich van exclusiviteitsdenken, waardoor God opnieuw zijn liefde en kracht door ons heen kan laten werken. In Christus zijn wij in staat onze verschillen

opzij te zetten en elkaar te aanvaarden als volgelingen van Christus. Omdat wij in Christus samen één zijn, kunnen wij elkaar aanvaarden, verdragen en liefhebben. Dat is het mooie van deel zijn van het lichaam van Christus.

Op een zitting van de Pauselijke Raad ter bevordering van de Eenheid van de Christenen vertrouwde paus Franciscus de deelnemers toe dat eenheid van de christenen een van zijn grootste zorgen is. ‘Eenheid neemt conflicten niet weg en wist contrasten niet uit,’ waren zijn woorden. ‘De verschillende christengemeenschappen zijn niet tot concurrentie maar tot samenwerking geroepen. Wanneer wij samen op weg gaan, samen bidden, samenwerken in de verkondiging van het evangelie en dienstbaarheid aan verschoppelingen, zijn wij reeds één. Alle theologische en kerkelijke verschillen die christenen nog verdelen, zullen alleen op deze weg overschreden worden.’

Eenheid kan alleen zichtbaar worden in relatie en verbondenheid. Daarom kunnen we pas echt in eenheid wandelen als ons hart is genezen en we in Christus verzoend zijn met God en met onszelf. Dan zijn we niet bang voor andere opvattingen, andere belevingen, andere uitingen, andere tradities of

andere organisatiestructuren. Als we weten wie we zijn in Christus stoppen we met exclusief denken, spreken en handelen. Dan praten we niet langer negatief over andere kerken of kerkleiders, want we weten: ik ben één van wij. De kerk dat zijn wij samen. Dan bekeren we ons van competitief denken en handelen en veranderen we langzaam maar zeker van ‘kerk-focus’ naar ‘koninkrijk-focus’. Dan komen we tot het besef dat wat ons verenigt groter is dan wat ons verdeelt.

**ALS WE WETEN
WIE WE ZIJN IN CHRISTUS
STOPPEN WE MET EXCLUSIEF
DENKEN, SPREKEN
EN HANDELEN**

DE EENHEID BEWAREN

Eenheid in het lichaam van Christus komt niet tot stand door het formuleren van geloofsbelijdenissen of het opzetten van nieuwe organisatiestructuren. Onze eenheid is een geschenk van de Heilige Geest. De Geest van eenheid bindt ons samen ‘door de band van de vrede’ (Efeziërs 1:4, HSV). Het moet ons alles waard zijn om deze eenheid in stand te houden. Want er is niets zo ontmoedigend en uitpuittend als in de kerk te moeten leven met verdeeldheid en disharmonie.

Paulus schrijft niet dat we eenheid moeten maken, maar dat we ons moeten inspannen om de bestaande eenheid te handhaven: 'Ik vraag u dringend de weg te gaan die past bij de roeping die u hebt ontvangen: wees altijd nederig, zachtmoedig en geduldig, en verdraag elkaar uit liefde. *Span u in om door de samenbindende kracht van de vrede de eenheid te bewaren die de Geest u geeft*' (Efeziërs 4:1-4). Het Griekse woord voor 'inspannen' betekent dat we bereid moeten zijn er iets aan te doen. In Filippenzen 2:1-7 geeft Paulus ons vijf praktische aanwijzingen om onze eenheid te bewaren door onze blik op Jezus te houden:

1. 'Maak mij dan volmaakt gelukkig door eensgezind te zijn, één in liefde, één in streven, één van geest.'
2. 'Handel niet uit geldingsdrang of eigenwaan.'
3. 'Acht in alle bescheidenheid de ander belangrijker dan uzelf.'
4. 'Heb niet alleen uw eigen belangen voor ogen, maar ook die van de ander.'
5. 'Laat onder u de gezindheid heersen die Christus Jezus had.'

Wanneer wij ons hart voor elkaar sluiten, sluiten wij ons hart voor God. Wanneer wij onze harten voor elkaar openen, openen we ons hart voor God. Laten de woorden van de apostel Paulus ons gebed zijn: ‘Moge God, de bron van volharding en bemoediging, ons helpen om met elkaar eensgezind te leven in de geest van Christus Jezus. Dan kunnen we één van hart en uit één mond lof brengen aan God, die de Vader is van onze Heer Jezus Christus’ (zie Romeinen 15:5-6, GN).

EEN EENSGEZINDE KERK

Paulus schrijft dat ‘de kerk alleen kan groeien als iedereen in liefde samenwerkt’ (Efeziërs 4:16, BGT). De vroege kerk streefde ernaar de eenheid van de Geest te bewaren en eensgezind op te trekken. Het boek Handelingen vermeldt zeven keer het woord *homothumadon* (‘eensgezind’ of ‘eenparig’; Engelse vertalingen spreken over *with one accord*) om de manieren te beschrijven waarop de jonge kerk zich inspande voor de eenheid en daar veel vruchten van plukte:

**‘DE KERK KAN ALLEEN GROEIEN
ALS IEDEREEN IN LIEFDE SAMENWERKT’
(EFEZIËRS 4:16, BGT)**

1. **Eén in gebed** (Handelingen 1:14):
'Eensgezind [*homothumadon*] wijdden ze zich aan het gebed, samen met de vrouwen en met Maria, de moeder van Jezus, en met zijn broers.'

2. **In eenheid bijeen** (Handelingen 2:1-2):
'Toen de dag van het Pinksterfeest vervuld werd, waren zij allen eensgezind [*homothumadon*] bijeen. En plotseling kwam er uit de hemel een geluid als van een geweldige windvlaag en dat vervulde heel het huis waar zij zaten.'

3. **Eenheid ter plaatse** (Handelingen 2:46-47):
'En zij bleven dagelijks eensgezind [*homothumadon*] in de tempel bijeenkomen, en terwijl zij van huis tot huis brood braken, namen zij gezamenlijk voedsel tot zich, met vreugde en in eenvoud van hart; en zij loofden God en vonden genade bij heel het volk. En de Heere voegde dagelijks mensen die zalig werden, aan de gemeente toe.'

4. **Eenheid in lofprijs en aanbidding** (Handelingen 4:24 en 31):
'En toen zij dat gehoord hadden, verhieven zij eensgezind [*homothumadon*] hun stem tot God. (...) En toen zij gebeden hadden, werd de plaats

waar zij bijeenwaren, bewogen. En zij werden allen vervuld met de Heilige Geest en spraken het Woord van God met vrijmoedigheid.’

5. **Eenheid zet Gods kracht vrij** (Handelingen 5:12-16):

‘De apostelen verrichtten vele tekenen en wonderen onder het volk. De gelovigen kwamen eensgezind [*homothumadon*] bijeen in de zuilengang van Salomo, en ofschoon niemand zich daar bij hen durfde te voegen, sprak het volk vol lof over hen. Er kwamen steeds meer mensen bij die in de Heer geloofden, een groot aantal mannen zowel als vrouwen, en ze legden zelfs zieken op draagbedden of matten buiten op straat, in de hoop dat toch ten minste de schaduw van Petrus, wanneer hij voorbijkwam, op een van hen zou vallen. Ook vanuit de steden rondom Jeruzalem stroomden de mensen toe; ze brachten zieken mee en mensen die door onreine geesten gekweld werden, en allen werden genezen.’

6. **Eenheid in proclamatie** (Handelingen 8:6, HSV):

‘En de menigten hielden zich eensgezind [*homothumadon*] aan wat door Filippus gezegd werd, omdat zij luisterden en de tekenen zagen die hij deed.’

7. **Eén in besluit** (Handelingen 15:226, HSV):

‘Daarom hebben we eensgezind [*homothumadon*] besloten enkele broeders naar u toe te zenden in het gezelschap van onze geliefde Barnabas en Paulus, mensen die hun leven op het spel hebben gezet voor de naam van onze Heer Jezus Christus.’

GOD ZOEKT BODYBUILDERS

De apostel Paulus schrijft: ‘Zo worden degenen die God toebehoren toegerust om Hem te dienen en het lichaam van Christus op te bouwen’ (Efeziërs 4:12, GN). Als we samen in het lichaam van Christus willen optrekken hebben we een *bodybuilder*-mentaliteit nodig. God ziet in elke stad en dorp slechts één kerk. Alle kerken samen vormen het lichaam van Christus. Wat er in jouw kerk gebeurt, ben ik ook. Ik ben één van wij. De Heilige Geest verandert onze ‘kerk-mentaliteit’ in een ‘koninkrijk-mentaliteit’.

**BIJ ALLES
WAT WE ALS LOKALE KERK DOEN
ZULLEN WE ONS AFVRAGEN
OF DIT OOK HET BESTE IS
VOOR HET LICHAAM VAN CHRISTUS
IN ONZE WOONPLAATS**

Bij alles wat we als lokale kerk doen zullen we ons afvragen of dit ook het beste is voor het lichaam

van Christus in onze woonplaats. Versterken onze plannen de gezondheid, de groei en de missie van het lichaam van Christus? Hoe kunnen we andere kerken in ons dorp of onze stad helpen in de missie die zij van God ontvangen hebben? Hoe kunnen we elkaar dienen om tot zegen te zijn voor de mensen om ons heen? God belooft ons rijkelijk te zegenen als we, ondanks onze verschillen, elkaar dienen in de opbouw van het hele lichaam van Christus.

We zijn zo sterk als de mate waarin we in eenheid met elkaar verbonden zijn. De Geest van Christus spoort ons aan om het lichaam van Christus lief te hebben. Paulus schrijft: 'Een lichaam is een eenheid die uit vele delen bestaat; ondanks hun veelheid vormen al die delen samen één lichaam. Zo is het ook met het Lichaam van Christus. *Wij zijn allen gedoopt in één Geest en zijn daardoor één lichaam geworden; of we nu Joden of Grieken zijn, slaven of vrije mensen, we zijn allen van één Geest doordrenkt*' (1 Korintiërs 12:13).

Paulus benadrukt de eenheid van de Geest in een zeventvoudige herhaling van het woord *één*: 'Span u in om door de samenbindende kracht van de vrede *de eenheid te bewaren die de Geest u geeft*: (1) één lichaam en (2) één Geest, zoals u (3) één hoop hebt op grond van uw roeping, (4) één Heer, (5) één

geloof, (6) één doop, (7) één God en Vader van allen, die boven allen, door allen en in allen is' (Efeziërs 4:3, NBV21). In al Gods kinderen werkt dezelfde Geest die ons wil helpen de eenheid te bewaren. Voor ons allemaal is hier een rol weggelegd.

IN CHRISTUS IS ER GEEN 'WIJ' EN 'ZIJ'

In de tijd van Paulus verdeelde een diepe en fundamentele ongelijkheid de samenleving. De Romeinen waren ervan overtuigd dat sommige mensen geboren waren om vrij te zijn en dat anderen geschapen waren om tot slaaf gemaakt te worden. Zij geloofden ook dat vrouwen van nature de mindere waren van mannen. Zelfs de Joden waren het met deze ongelijkheid eens. Menig Jood dankte God dagelijks dat Hij niet geschapen was als een heiden, een vrouw of een varken.

We zingen het geregeld in onze kerken: 'En Gods Geest doorbreekt de grenzen die door mensen zijn gemaakt.' Dat is wat Paulus schrijft aan de christenen in Galatië: 'U bent allemaal kinderen van God door het geloof in eenheid met Christus Jezus. De doop heeft u allen met Christus verenigd; u hebt Christus aangetrokken als een kledingstuk. Het doet er niet

meer toe of u Jood bent of Griek, slaaf of vrij mens, man of vrouw. Want samen vormt u een eenheid in Christus Jezus' (Galaten 3:26-28, GN). In het lichaam van Christus worden slaven en vrijen, Joden en heidenen, arm en rijk, mannen en vrouwen, bruin, rood, blank of geel zonder uitzondering in Christus verenigd. In Christus ziet God ons als gelijkwaardig, omdat we door de doop 'met Christus zijn bekleed'. Als christenen zijn we zo met Christus verbonden dat God, als Hij naar ons kijkt, altijd eerst Jezus in ons ziet en dan pas of we Jood, Griek, slaaf, vrij mens, man of vrouw zijn.

Er is geen groepering in de wereld die mensen van zo uiteenlopende oorsprong en herkomst bij elkaar brengt. We zijn zo verschillend, maar ons geloof brengt ons samen in Christus. Paulus begint zijn brief aan de gemeente in Korinthe met een oproep: 'Broeders en zusters, in de naam van onze Heer Jezus Christus roep ik u op om allen eensgezind te zijn: om scheuringen te vermijden en in uw denken en uw overtuiging volkomen één te zijn. Door Chloë's huisgenoten is mij namelijk verteld, broeders en zusters, dat er verdeeldheid onder u heerst. Ik bedoel dat de een zegt: 'Ik ben van Paulus,' een ander: 'Ik van Apollos,' een derde: 'Ik van Kefas,' en een vierde: 'Ik van Christus.' Is Christus dan verdeeld? Is Paulus

soms voor u gekruisigd? Of is het in de naam van Paulus dat u bent gedoopt?’ (1 Korintiërs 1:10-14). In het lichaam van Christus is er geen sprake van ‘wij’ en ‘zij’. In het lichaam van Christus ben ik één van wij. We zijn een samenstelling van verschillende culturen en rassen, verschillende tradities en rituelen, verschillende belevingen en uitingen. Beseffen we wel hoe rijk we zijn? Er is veel meer dat ons bindt dan dat ons van elkaar onderscheidt. Laten we stoppen met elkaar de maat te nemen. Laten we elkaar de ruimte geven omdat we samen verbonden zijn met de levende Christus.

We hoeven niet per se aan kerkelijke eenheid te werken als we geloven en belijden dat we één zijn in Christus. In Christus is de weg open naar de Vader en naar elkaar. We kunnen met heel ons hart kiezen voor eenheid in verscheidenheid als we weten wie we zijn in Christus. We kunnen wandelen in eenheid als ons hart genezen is en we in Christus verzoend zijn met onszelf. Onze eenheid in Christus is hét getuigenis naar een verdeelde wereld. Ik was geraakt door de woorden van Gerrit Vreugdenhil die zijn gemeente opriep om alles wat Christus als hoofd van de gemeente niet eert te laten varen: ‘Alles wat onze band met Christus in de weg staat, zullen we verwijderen. Alles wat de opbouw van het lichaam

van Christus niet dient, daar zullen we mee stoppen. In de kerk is het alles door Hem, alles voor Hem en alles tot Hem. Zo zullen we samen een kerk zijn naar Gods hart. Waar mensen welkom zijn en overrompeld worden door de liefde van God. Waar mensen leven vinden in Christus alleen.'

NIEMAND IS GROTER DAN WIJ ALLEMAAL SAMEN

God zegt in Leviticus 26:8 dat we veel effectiever zijn als we in eenheid optrekken: 'Vijf van jullie zullen volstaan om honderd vijanden te verjagen en met honderd van jullie verjaag je er tienduizend.' Stel je voor wat God kan doen met een verenigde kerk. Samen kunnen we zoveel meer bereiken dan wanneer we als kerk alleen werken. In Afrika kennen ze het spreekwoord: 'Als je snel wilt reizen, ga dan alleen. Als je ver wilt reizen, ga dan samen.' We hebben elkaar nodig. Niemand is groter dan wij allemaal samen. In ons eentje gaat het schijnbaar sneller, maar samen komen we zoveel verder. Prediker zei het al: 'Men kan beter met zijn tweeën zijn dan alleen, want samenwerking levert tenminste nog iets goeds op. En als de één valt, kan de ander hem helpen opstaan. Maar het is vreselijk als je alleen bent en valt; dan is er niemand om je overeind te helpen. En als je met zijn tweeën slaapt, heb je het warm; maar

hoe krijgt iemand alleen het warm? Iemand alleen kan overweldigd worden, maar met zijn tweeën gebeurt dat niet zo gauw. Een gevlochten touw breekt niet gemakkelijk' (Prediker 4:9-12, GN).

Jezus zei dat Gods mogelijkheden onbegrensd zijn als we elkaar liefhebben en eensgezind in gebed optrekken: 'Verder zeg ik u dat als twee van u op de aarde iets, wat dan ook, *eenstemmig* [*sum-phoneo*] verlangen, het hun ten deel zal vallen van mijn Vader die in de hemelen is. Want waar twee of drie in mijn Naam [in eenheid] bijeengekomen zijn, daar ben Ik in hun midden' (Mattheüs 18:19-20, HSV). De vroege kerk in Jeruzalem bloeide omdat zij zo verenigd was. Handelingen 2:47 zegt: 'Ze loofden God en stonden in de gunst bij het hele volk. De Heer breidde hun aantal dagelijks uit; steeds meer mensen werden gered.' De uitdrukking 'in de gunst bij het gehele volk' verwijst naar hen die van buitenaf naar de kerk van binnen keken. Zij zagen een onbaatzuchtige en verenigde kerk en werden daardoor aangetrokken.

EENHEID HANDEN EN VOETEN GEVEN

Een predikant vertelde hoe hij elke zomer de deur van zijn kerk vier weken achter elkaar op slot deed. Hij

gaf zijn gemeenteleden opdracht om in deze zomermaand andere kerken in de stad te bezoeken, hun broeders en zusters te leren kennen en als ze ervoeren dat ze daar meer tot zegen konden zijn daar dan moesten blijven. Op deze manier wilde hij hen leren het lichaam van Christus in hun stad lief te hebben. Het gevolg van deze zomertraditie was dat de relaties tussen de kerken in de stad veel hechter werden en dat de gemeenteleden die naar hun kerk terugkeerden meer gemotiveerd waren dan ooit om zich in te zetten voor de bloei van hun stad.

In Psalm 133 laat koning David ons zingen: ‘Zie, hoe goed en hoe lieflijk is het dat broeders ook eensgezind samenwonen.’ Letterlijk staat er ‘als broeders neerzitten en verenigd werken als één.’ David zingt het uit: ‘Dáár gebiedt God zijn zegen!’ Als wij in eenheid optrekken en samenwerken heeft dat positieve gevolgen voor de maatschappij. Davids troonopvolger schrijft dat oprechte mensen een zegen zijn voor een stad en die doen groeien en bloeien (Spreuken 11:11). Jeremia riep de ballingen in Babel op om te bidden voor de bloei van de stad, ‘want de bloei van de stad is ook jullie bloei’ (Jeremia 29:7). Het is Gods bedoeling dat op deze manier het evangelie de wereld zal veranderen. Laten we ons samen inzetten voor haar vrede, dan zullen we samen Gods rijke zegen ontvangen.

Wat we samen kunnen doen moeten we echt samen gaan doen. Laten we samen bidden voor onze stad. Laten we God bidden om een gezamenlijke visie voor

**LATEN WE GOD BIDDEN
OM EEN GEZAMENLIJKE VISIE
VOOR ONZE WOONPLAATS**

onze woonplaats en laten we de lokale overheid vragen ons een opdracht te geven die zo groot is dat we

het alleen kunnen realiseren als we samenwerken. Aan onze onderlinge liefde zal de wereld zien dat wij discipelen van Jezus zijn: ‘Hierdoor zullen allen inzien dat u mijn discipelen bent: als u liefde onder elkaar hebt’ (Johannes 13:35, HSV).

EENHEID IS NIET DE SLEUTEL MAAR HET DOEL

De avond voordat Jezus voor ons zou sterven, bad Hij tot God dat wij net zo één zouden zijn zoals Hij één is met de Vader. Maar liefst twee keer zegt Jezus wat de vrucht van deze eenheid zal zijn: dán zal de wereld geloven dat God Hem heeft gezonden om ons te redden en te verlossen: ‘Ik bid (...) voor degenen die door hun verkondiging in Mij geloven. Vader, laten ze allen één zijn zoals U in Mij bent en Ik in U ben. Laten ook zij in Ons zijn; *dan zal de wereld geloven dat U Mij hebt gezonden.* De glorie die U Mij

hebt gegeven, heb Ik hun gegeven opdat ze één zijn zoals Wij één zijn: Ik in hen en U in Mij. Zo zullen ze volmaakt één zijn, en *dan zal de wereld weten dat U Mij gezonden hebt* en dat U hen hebt liefgehad zoals U Mij hebt liefgehad' (Johannes 17:20-23, GN).

Lange tijd geloofde ik dat eenheid in het lichaam van Christus *de sleutel* is tot wereldevangelisatie. Tot de dag dat God aan mij vroeg: 'Ben je met Aukje getrouwd omdat je kinderen wilde of omdat je van haar hield?' Ik begreep wat Hij bedoelde. Ik ben niet met Aukje getrouwd om kinderen te krijgen. Ik ben met haar getrouwd omdat ik zielsveel van haar houdt.

Eenheid is geen noodzaak, geen middel en geen sleutel. Eenheid is Gods harts-

**EENHEID IS GEEN NOODZAAK,
GEEN MIDDEL EN GEEN SLEUTEL.
EENHEID IS GODS HARTSVERLANGEN**

verlangen. In de geloofsbelijdenis van Israël klinkt het hart van God door: 'Luister, Israël! De HEERE, onze God, de Heere is één! Daarom zult u de HEERE, uw God, liefhebben met heel uw hart, met heel uw ziel en met heel uw kracht' (Deuteronomium 6:4-5). Eenheid is niet Gods middel om de wereld te bereiken. Eenheid is Gods natuur, Gods strategie en Gods idee. Eenheid is het hoogste doel: 'Opdat zij allen één zijn, zoals Wij één zijn.' Als evangelisatie

het doel van eenheid zou zijn, dan wordt kiezen voor eenheid 'een noodzakelijk kwaad' om het doel te bereiken. Dan wordt eenheid een 'moetje'.

Eenheid is daarentegen de cultuur en het verlangen van de hemel: 'Opdat God alles in allen zal zijn' (1 Korintiërs 15:28). Het is Gods bovennatuurlijke liefde waardoor wij volmaakt met elkaar zijn verbonden: 'Kleed u in de liefde, dat is de band die u tot een volmaakte eenheid maakt' (Kolossenzen 3:14). Deze Godgegeven eenheid is een afspiegeling van de eenheid tussen God de Vader, God de Zoon en God de Geest. Er is niets wat hen van elkaar scheidt. Onze eenheid komt voort uit Gods hartsverlangen en is een uitnodiging voor de wereld om Gods liefde te ontvangen, te beantwoorden en door te geven. Gods onvoorwaardelijke liefde in en onder ons is het grootste getuigenis voor de wereld. Jezus zei dat de wereld aan onze onderlinge liefde zal zien dat wij discipelen van Hem zijn: 'Hierdoor zullen allen inzien dat u mijn discipelen bent: als u liefde onder elkaar hebt' (Johannes 13:35, HSV). De Godgegeven eenheid van een diverse, multiculturele groep gelovigen is het bewijs voor de wereld dat God Jezus inderdaad heeft gezonden om te sterven en dat wij zijn discipelen zijn die deze boodschap van genade aan de wereld uitdragen.

LES BIJ DE KLAAGMUUR

Een tijd geleden stond ik op het plein voor de Klaagmuur in Jeruzalem, het enige overblijfsel van de tempel die in 70 na Christus door de Romeinse bezetter is vernietigd. Het werd hét symbool van het lijden van het Joodse volk, maar ook van de belofte op herstel. Na de Zesdaagse Oorlog (waarna Israël weer controle kreeg over heel Jeruzalem) werd de Klaagmuur een plaats van nationale vreugde en aanbidding. Het is de plek waar je het dichtst bij de aloude Tempel kunt komen zonder de Tempelberg te betreden.

Deze vrijdagavond kwamen een paar duizend Joden naar de Klaagmuur om de sabbat te verwelkomen. Ik kwam ogen en oren te kort om te zien en horen hoe deze gelovigen in verschillende kleuren en overtuigingen, met of zonder pijpenkrullen, stil of uitbundig, dansten, sprongen en zongen voor hun God. Luid zingend betrad een groep gewapende Joodse soldaten in reidans het plein. Enkele orthodoxe Joden sloten zich bij hen aan. Even verderop hief een drietal mannen, dwars door het gezang van de soldaten heen, een ander lied aan. Overal werd gezongen en gebeden. Zoveel diversiteit en veelkleurigheid ontroerde me.

Hier schoot het gebed van koning Salomo voor vreemdelingen mij te binnen: ‘Luister ook naar de buitenlander, die van verre is gekomen om U in deze tempel te aanbidden. Want ook de buitenlanders hebben gehoord van uw faam en van uw krachtig optreden. Doe wat hij U vraagt. Dan zullen alle volken van de aarde uw naam leren kennen en die vereren’ (2 Kronieken

**STILLETJES BID IK
DAT GOD DEZE DROOM
IN VERVULLING DOET GAAN**

6:32-33, GN). Koning Salomo geloofde in de aantrekkingskracht van eenheid. Ik zie voor

ogen hoe overal in ons land - in eenzelfde diversiteit en veelkleurigheid - christenen samen feestelijke diensten organiseren in de openlucht. Opdat de ‘vreemdelingen’ in ons land Gods naam leren kennen en vereren. Stilletjes bid ik dat God deze droom in vervulling doet gaan.

IN DE WERELD WORDT HET STIL

Aan de maaltijd wordt het stil
Als de Meester knielen wil
En vol liefde als een knecht
Elk apart de voeten wast en zegt:
Dit is wat Ik wil dat jullie doen

Dit is waarom Ik bij jullie neerkniel
Dit is hoe mijn kerk behoort te zijn
Dit is wat de wereld ziet van Mij
Als je Mij gaat volgen

Toon mijn liefde, aan de ander
Dien de ander, zo heb Ik ook jou liefgehad
Heb elkaar lief, wat er ook gebeurt
Dien de ander, zo heb Ik ook jou liefgehad

In de wereld wordt het stil
Als wij doen wat Jezus wil
En gaan dienen als een knecht
Zoals Hij ons heeft gezegd, Hij zei:
Dit is wat Ik wil dat jullie doen
Dit is waarom Ik bij jullie neerkniel
Dit is hoe mijn kerk behoort te zijn
Dit is wat de wereld ziet van Mij
Als je Mij gaat volgen

Toon mijn liefde, aan de ander
Dien de ander, zo heb Ik ook jou liefgehad
Heb elkaar lief, wat er ook gebeurt
Dien de ander, zo heb Ik ook jou liefgehad.

Tekst en muziek: Graham Kendrick
Vertaling: Peter van Essen

STAPPEN IN EENHEID

BIJLAGE 1

Wij leven in een westerse cultuur waar onze waarden, ideeën en politieke standpunten steeds meer polariseren. Eenheid en harmonie lijken ondenkbaar en onbereikbaar. Verdeeldheid zaaiende berichten op sociale media lijken de norm te worden in een kakofonie van stemmen en meningen. We raken zelfs gewend aan verdeeldheid. Hoe kunnen wij de aantrekkelijkheid van ware eenheid zichtbaar maken in een wereld die meer verdeeld is dan ooit? De volgende stappen kunnen ons helpen om ons te bewegen in de eenheid waar Jezus voor bad, en anders te zijn dan de wereld om ons heen:

1. Laten we ons bekeren van onze exclusieve manier van denken, spreken en handelen en God vragen om vergeving voor de zonde van exclusiviteit en verdeeldheid.
2. Laten we God danken voor de andere kerken in onze woonplaats en bidden voor hun leiderschap. Laten we vasthoudend bidden dat het gebed van Jezus om eenheid vervuld zal worden.

3. Laten we vriendschap sluiten met christenen uit andere kerken en christelijke organisaties. Laten we er alles aan doen om culturele en kerkelijke afzondering te vermijden.
4. Laten we ons verre houden van een superieure houding en een kritische geest, vooroordelen en de neiging om het slechte in andere gelovigen te zien.
5. Laten we de onderlinge verschillen kleiner maken en discussies over bijzaken vermijden.
6. Laten we ons niet langer focussen op dat waarin we verschillen van de ander, maar laten we met elkaar spreken over wat ons samenbindt.
7. Laten we meer en meer een koninkrijk-mentaliteit ontwikkelen.
8. Laten we geen programma's of faciliteiten ontwikkelen die ten koste gaan van de groei van andere kerken in onze woonplaats.
9. Laten we besluiten om wat we met andere kerken in onze omgeving samen kunnen doen ook werkelijk samen te doen.

10. Laten we samenwerken naar een gezamenlijk doel. Laten we de lokale overheid vragen om een uitdaging die we als gezamenlijke kerken alleen kunnen waarmaken als we gedwongen worden om samen te werken.

MANIFEST VOOR EENHEID

BIJLAGE 2

Vanuit verschillende kanten groeide in 2008 het verlangen om een breed opgezette verootmoedigingsbijeenkomst te houden in Nederland. Onder de naam ‘Wij kiezen voor eenheid’ ontstond een beweging, waarvan God de regie in handen had. Met een aantal leiders kwamen we bij elkaar om te bidden en Gods wil te zoeken. Tijdens deze bijeenkomsten werd duidelijk dat aan een toekomstige dag van verootmoediging een proces van eenheid en verzoening vooraf moest gaan. Op een van deze bijeenkomsten vroeg Hans Eschbach, toenmalig directeur van het Evangelisch Werkverband in de PKN, aan de aanwezigen: ‘Hoe zou het zijn als christenen uit alle geledingen van de kerk in Nederland samen zouden komen voor een dag van verootmoediging en schuldbelijdenis voor de onderlinge verdeeldheid tussen kerken, generaties en culturen? Hoe zou het zijn als de leiders van de verschillende kerken eerst tot een verbondssluiting zouden komen, waarin zij kiezen voor het benadrukken van de onderlinge eenheid? Dat men elkaar toezegt niet meer negatief over elkaar te spreken, dat men niet langer druk is met het onderscheiden van elkaar, maar met het

bereiken van de samenleving met het evangelie van Jezus Christus? Welk effect zou het hebben op ons land als de verschillende kerken een verbond met elkaar sluiten, dit vieren en gaan verkondigen?’ We hebben toen een stuurgroep samengesteld die aan een driestappenplan zou werken (‘verbond sluiten, verbond vieren, verbond verkondigen’). We vroegen ds. Arjan Plaisier (scriba PKN), monseigneur Gerard de Korte (bisschop Rooms-Katholieke Kerk) en ds. Peter Sleebos (voorzitter Pinksterbeweging) om als eerste stap een ‘Manifest voor eenheid’ te schrijven. De volgende verklaring werd op papier gezet:

Wij kiezen voor eenheid omdat Christus niet gedeeld is. Christus heeft de muren afgebroken die mensen gescheiden houden. Als Christus muren heeft afgebroken, mogen wij ze niet oprichten. Wij kiezen voor eenheid omdat Christus heeft gebeden: ‘Opdat zij één zijn’ (Johannes 17:22).

Wij kiezen voor eenheid omdat er een gezamenlijke opdracht is: het evangelie te verkondigen en een levende kerk te zijn voor mensen van vandaag. Wij geloven dat elk mens Jezus Christus nodig heeft. Veel mensen zijn van het evangelie van Jezus Christus vervreemd geraakt. Voor velen is God de grote onbekende. Velen hebben geen enkele binding meer met de geloofsge-

meenschap rond Jezus. De ontkerstening van ons land gaat door en de ontkerkelijkheid neemt nog steeds toe. Mede daardoor verkeert onze samenleving in een crisis. Er treedt verharding op door individualisme en groepsbelang. De samenhang ontbreekt door een tekort aan medemenselijkheid en sociale bewogenheid. We zijn geroepen geestelijk waakzaam te zijn en te strijden tegen de machten die mensen en samenlevingsverbanden kapot maken. We geloven dat Christus mensen en bevolkingsgroepen bij elkaar brengt.

Wij kiezen voor eenheid in de verscheidenheid. We zijn christenen die tot verschillende kerken behoren. We hebben verschillende achtergronden van cultuur en geschiedenis. We zijn het niet in alles met elkaar eens. In onze leer en ons leven maken we niet altijd dezelfde keuzes. We behoren tot kerken met verschillen geloofsuitingen. We willen dat niet ontkennen.

Wij kiezen tegen onverschilligheid of minachting voor elkaar. We erkennen dat we in dit opzicht niet naar de geest van Christus hebben gehandeld. Hij heeft opgedragen dat de één de ander hoger acht dan zichzelf. We hebben maar al te vaak het omgekeerde gedaan. We zijn vaak arrogant geweest en zelfingenomen. Daarmee hebben we de naam van God niet geëerd. Daarmee hebben we onze opdracht om te getuigen van Gods lief-

de verwaarloosd. Daarmee zijn wij ook zelf de oorzaak van de ontkerstening van Nederland. Wij belijden onze schuld tegenover God en elkaar.

Als volgelingen van Jezus zijn we aan elkaar gegeven. We kunnen elkaar niet missen. Gevestigde kerken kunnen vandaag de dag geen kerk zijn zonder de nieuwe impulsen die van buiten komen: Pinksterkerken, evangelische kerken, migrantenkerken. Omgekeerd kunnen kerken van buiten geen kerk zijn zonder de traditie van kerken en kerkgenootschappen die al lang hun plaats in de Nederlandse samenleving innemen. Samen mogen we kerk zijn.

We willen een verbond sluiten met elkaar door elkaar de broeder- en zusterhand te reiken. We willen elkaar oproepen en helpen om elk afzonderlijk en met elkaar een levende gemeenschap te zijn van broeders en zusters, die leven door de Geest van God. Wij kiezen ervoor het geloof met elkaar te delen, elkaar te bemoedigen en elkaar te stimuleren. We kiezen ervoor met elkaar leerlingen van Jezus te zijn, die de mensen die op onze weg komen, uitnodigen om ook leerlingen van Jezus te worden.

Met dit manifest trok ik met mijn vriend Gerhard Hobelman eropuit om dertien christelijke leiders uit verschillende denominaties te vragen het manifest op persoonlijke titel te onderschrijven. Deze gesprekken hebben we bijeengebracht in het boek *Wij kiezen voor eenheid* en is gratis toegezonden aan alle priesters, dominees en voorgangers in Nederland. Het was ons verlangen dat kerkleiders en gemeenteleden in alle dorpen en steden van ons land dit manifest mede onderschreven en de uitdaging aangingen om het manifest handen en voeten te geven. Op 25 juni 2009 kwam een groot deel van de geïnterviewde leiders bij elkaar om het *Manifest voor eenheid* te onderschrijven en voor ons land te bidden. De eerste stap was gezet.

Na vier jaar voorbereiding kwamen op zaterdag 6 oktober 2012 voor het eerst in de Nederlandse geschiedenis - in het hartje van Den Haag - drieduizend christenen samen uit de Protestantse Kerk Nederland, de Rooms-Katholieke Kerk, de Oud-Katholieke Kerk, de Baptistengemeenten, de Evangelische- en Pinkstergemeenten, de Nederlands Gereformeerde Kerk, de Vergadering van Gelovigen en vele andere kerken, voor een dag van verootmoediging en verzoening. In een persbericht schreven we:

‘In Nederland hebben we te maken met een extreme verscheurdheid en verdeeldheid in de kerk. We lieten elkaar links liggen, hebben elkaar verketterd alsof die ander geen deel van het lichaam van Christus was. Wij hebben elkaar in naam van het geloof vermoord en zo het gelaat van Christus verduisterd. In onze passie voor God hebben we medegelovigen in andere kerken pijn gedaan door onze diskwalificerende uitingen, alsof wij alléén de waarheid of de Geest zouden bezitten. Daar hebben we brokken mee gemaakt. Dat was hoogmoedig gedrag. Door onze hoogmoedige en zelfingenomen houding naar elkaar hebben we onze opdracht om te getuigen van Gods liefde verwaarloosd en voelen we ons medeverantwoordelijk voor de ontkerstening van ons land. Wij hebben voor deze houding vergeving nodig, daar kunnen we niet omheen. We willen deze dag God en elkaar vergeving vragen voor onze negatieve houding en gedrag ten opzichte van elkaar, zodat de scheuren tussen kerken en gemeenten, generaties en culturen gedicht zullen worden om een nieuw begin te kunnen maken.’

Drieduizend christenen en leiders uit zoveel kerken kwamen samen om God en elkaar om vergeving te vragen voor de wijze waarop wij in het verleden met elkaar zijn omgegaan. In het ochtendprogramma stond de schuldbelijdenis centraal. Bisschop Gerard

de Korte sprak ondermeer: ‘Naast mijn dank voor de rijkdom die ik via de kerk mocht ontvangen, is er ook schaamte voor de donkere kanten van het kerkelijk leven. In mijn kerk was er machtsdenken en hoogmoed. Katholieken hebben arrogant neergekeken op andere christenen. In het verleden hebben wij elkaar vervloekt. Vandaag willen wij God daarvoor om vergeving vragen.’

Ds. Arjan Plaisier vroeg als scriba van de Protestantse Kerk in Nederland de Rooms-Katholieke Kerk ook om vergeving: ‘Ik wil de schuld uitspreken dat wij protestanten zo gemakkelijk in de scheuring van de kerk hebben berust en ons verheven hebben boven de kerk van Rome die als de antichrist is beschouwd.’ En tot de Pinksterbeweging sprak hij: ‘Het is goed om met schaamte de eigen schuld te erkennen die we als gevestigde kerken naar de Pinksterkerken op ons hebben geladen. Pinkstergelovigen hebben we gezien als Geestdrijvers, tegenover wie wij ons beroemden op het Woord, maar hebben we dat Woord dan ook echt serieus genomen? We hebben eigenmachtig besloten dat sommige Geestesgaven niet meer voorkomen en hebben hen, bij wie ze wel werden gezien, verdacht gemaakt. We hebben ons vaak als superieure wezens gezien, die neerkeken op de nog niet verlichte gelovigen van de Pinksterkerk.’

Namens de Pinksterbeweging sprak ds. Peter Sleebos: 'Als Pinksterbeweging waren wij in het verleden soms op zoek naar een duidelijke identiteit en hebben ons daarin arrogant en exclusief gedragen naar andere kerken of geloofsgemeenschappen, menend dat God dit van ons vroeg. Op aantijgingen uit de kerk tegen de Pinksterbeweging werd vanuit pijn gepareerd, in plaats van in dialoog te gaan uit betrokkenheid op elkaar als christenen. Ook wij hebben daar vergeving voor nodig en belijden onze schuld. Wij hebben vaak vanuit pijn gereageerd op de gevestigde kerken, toen wij deze als dode instituten hebben bestempeld. We hebben regelmatig door triomfantelijke en diskwalificerende uitingen medegelovigen in andere kerken pijn gedaan, alsof de Geest alleen nog maar in de Pinksterbeweging de ruimte zou krijgen. Hiervoor vragen wij God en jullie om vergeving.'

Deze en andere schuldbelijdenissen - onder andere ten opzichte van het Joodse volk - werden gevolgd door een gezamenlijke schuldbelijdenis met alle deelnemers. In het middagprogramma stond de genade van God, zoals die in de ander zichtbaar is, centraal. We hebben elkaars uniek-zijn, charisma en plaats in Christus' lichaam erkend en dankbaar aanvaard. We reikten elkaar de broederhand en hebben besloten elkaar beter te leren kennen en zelfs elkaars kerken te leren liefhebben.

HET NEDERLANDS CHRISTELIJK FORUM (NCF)

Tijdens de voorbereiding van de nationale dag van verootmoediging en verzoening in Den Haag kwamen drie achtereenvolgende jaren nationale kerkleiders in klooster Emmaüs voor een tweedaagse retraite bij elkaar om samen na te denken hoe zij de eenheid onder leidinggeevenden in ons land kunnen bevorderen. In 2013 is de beweging *Wij kiezen voor eenheid* verder gegaan als het ‘Nederlands Christelijk Forum’ (de Nederlandse variant van het *Global Christian Forum*). Het NCF wil een open ruimte creëren waar leiders van een breed scala van kerken en interkerkelijke organisaties op persoonlijke titel met elkaar hun geloof delen, elkaar leren respecteren en samen gemeenschappelijke uitdagingen verkennen en beantwoorden, in openheid voor wat de Geest van God hen te zeggen heeft. Tijdens deze jaarlijkse retraite zingen we samen, luisteren we naar elkaar, gaan we in gesprek met elkaar en bidden we voor elkaar. De afgelopen jaren roepen we telkens weer: ‘Wat we samen kunnen doen, moeten we samen doen!’ We weten dat we niet alles samen kunnen doen en ook niet hoeven doen. Maar laten we, wat we wel samen kunnen doen, samen doen in de Naam van Jezus. Als we weten wie we zijn in Christus kunnen we onze eenheid in Christus vieren en zichtbaar

maken door onze harten te laten samensmelten en de handen ineen te slaan om een wereld te bereiken die de liefde van God nog niet kent.

In de documentaire *Wij kiezen voor eenheid* kijken nationale kerkleiders terug op de dag van verootmoediging en verzoening in Den Haag en beantwoorden zij de vraag in hoeverre deze dag het geestelijk klimaat in Nederland veranderd heeft.

Scan de QR-code
om de documentaire te bekijken.



www.vrijzijn.nl/eenheid

CITY MOVEMENT NEDERLAND

BIJLAGE 3

Stel je voor dat de kerken in je woonplaats samen optrekken om bij te dragen aan de bloei van je dorp of stad. En dat zonder hun eigenheid te verliezen. Dat klinkt als een mooie droom. Het goede nieuws is: het kan! Het gebeurt zelfs al. Wereldwijd en op tientallen plaatsen in Nederland is een beweging van God zichtbaar die kerken, organisaties en individuele christenen inspireert om zich als één Kerk in te zetten voor de bloei van hun stad. City Movement Nederland is het netwerk waarin deze lokale initiatieven verbonden zijn. Ook landelijke kerken en organisaties zijn betrokken, zodat we elkaar kunnen ondersteunen en inspireren om deze visie inhoud en vorm te geven.

De *hele Kerk* is nodig om de *hele stad* met het *hele evangelie* te bereiken.

DE HELE STAD

De problematiek in de stad is divers: er wonen kwetsbare mensen, eenzame mensen, mensen met een flinke rugzak en mensen die zijn stilgevallen. Maar er

zijn ook mensen met een vol en druk leven. Op het oog succesvolle mensen, welgestelden, gezinnen met kinderen, mensen met banen, huizen en met vaak diepe levensvragen. Velen van hen zijn met elkaar verbonden in een wijk of buurt, door cultuur, sport, hobby of werk.

HET HELE EVANGELIE

Diverser dan de kerk soms lijkt, zijn de mensen die in ons dorp of onze stad wonen en die verschillende behoeften hebben en verschillende manieren waarop zij God ontmoeten waardoor hun relatie met Hem groeit. De één zoekt stilte en beleving, de ander intellectuele uitdaging, actie of verbondenheid in relaties. Wij geloven dat het evangelie het antwoord is voor iedereen. Het evangelie wordt door daden geloofd en door woorden begrepen.

DE HELE KERK

Iemand zei eens: 'Als God naar een stad kijkt, ziet hij één Kerk.' Het is aan ons allemaal samen om dit vorm en inhoud te geven. De hele Kerk, dat zijn de afzonderlijke gemeenten maar ook organisaties die als

handen en voeten van de kerk actief zijn in de stad (zoals Stichting Present, Youth for Christ, Athletes in Action, het Leger des Heils en heel veel anderen). De hele Kerk omvat ook alle individuele gelovigen die zich inzetten als ondernemer, werknemer in de zorg, het onderwijs of in het bestuur van de stad. City Movement wil kerken, organisaties en alle gelovigen in de stad helpen om op al deze plekken het Koninkrijk van God in de samenleving zichtbaar te maken.

Bezoek de website van City Movement om te ontdekken hoe jij met andere kerken en christenen in je woonplaats in gesprek kunt komen, om tot zegen te zijn voor jullie dorp of stad: www.citymovement.nl.

